

4^ο Συνέδριο
ΕΝΚΟΜΙUM
Alexandroupolis

ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΡΟΦΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΣ

Γ.Α.Κ. ΕΒΡΟΥ

2026
Ελευθερία

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
και Τεχνητής Νοημοσύνης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου

Η Αλεξανδρούπολη και η περιοχή της: Ζητήματα Ιστορίας και Πολιτισμού

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

ΜΑΪΟΣ 21 • 22 • 23 | 2026

ΛΙΜΑΝΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ, ΑΠΟΘΗΚΗ 2

1Η ΗΜΕΡΑ | ΠΕΜΠΤΗ, 21 Μαΐου 2026

18.30 – 19.00 **Π ρ ο σ έ λ ε υ σ η**

19.00 – 19.30 Έναρξη – Χαιρετισμοί

Ιωάννης Ζαμπούκης, Δήμαρχος του Δήμου Αλεξανδρούπολης

Χρήστος Δερμεντζόπουλος, Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Έλενα Σώκου, Συντονίστρια στο Γραφείο Πρωθυπουργού για τη Βόρεια Ελλάδα, Εκπρόσωπος της Κυβέρνησης

Δημήτριος Γαλαμάτης, Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης

Φανή Μπαχαρίδου, Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Οικονομικών, Πολιτισμού και Εθελοντισμού της Περιφέρειας ΑΜΘ

Νάντια Μαλακόζη, Πρόεδρος Ένωσης Θρακών

19.30 – 20.00 **Τοπικές σπουδές, Ιστορία και Λαογραφία: Μία δυναμική και εξελισσόμενη**

σχέση, Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Πρόεδρος Συνεδρίου, Καθηγητής Λαογραφίας του Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ – Διευθυντής Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

20.00 – 20.30 Ακολουθεί τιμητική εκδήλωση, κατά την οποία θα απονεμηθούν έπαινοι στο Περιοδικό

«Ο Φάρος της Αλεξανδρούπολης», στην εταιρεία **«PRISMA Electronics»** και στον κ. **Λευτέρη Χαβιάρα**

2Η ΗΜΕΡΑ | ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 22 Μαΐου 2026

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: **Μανόλης Γ. Βαρβούνης**

09.00 – 09.15 **Π ρ ο σ έ λ ε υ σ η**

09.15 – 09.30 **Τεχνητή Νοημοσύνη και εκπαίδευση Βασίλης Καρκατζούνης**, Γενικός Γραμματέας της Ειδικής Γραμματείας Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων

09.30 – 09.45 **Αρχαιακές διαδρομές στα Γυμνάσια Αλεξανδρούπολης (1920-1970) στο Τμήμα Γ.Α.Κ. Έβρου, Ευδοκία Βλισίδου** Προϊσταμένη Γ.Α.Κ. Έβρου

09.45 – 10.00 Χορεύοντας με τον χρόνο, **1ο «Λεονταρίδειο» Γυμνάσιο**

10.00 – 10.15 **Οι ρίζες μας, οι ιστορίες μας! 2ο Γυμνάσιο**

10.15 – 10.30 **Αλεξανδρούπολη Ελεύθερη... 3ο Γυμνάσιο «Δόμνα Βισβίζη»**

10.30 – 10.45 **Ο ποταμός Έβρου: Ιστορική μνήμη και σύγχρονες περιβαλλοντικές προκλήσεις, 3ο Γυμνάσιο «Δόμνα Βισβίζη»**

10.45 – 11.00 **Εμείς και οι άλλοι μαζί στην ίδια πόλη, 4ο Γυμνάσιο «Θεόδωρος Κάστανος»**

11.15 – 11.30 **Η κυρά Δομνίτσα- η καπετάνισσα της Αίνου, 5ο Γυμνάσιο «Ελένη Φιλιππίδη»**

11.30 – 11.45 **Ιστορικές διαδρομές και αναδρομές στον τόπο μου, 6ο Πειραματικό Γυμνάσιο**

11.45 – 12.00 **Αναβιώνω έθιμα, σώζω αξίες, Γυμνάσιο Ανθεΐας**

12.00 – 12.15 **Συζήτηση - ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: **Δημήτριος Γαλαμάτης**

12.15 – 12.30 **Ή ιεροκανονική καί ποιμαντική μέριμνα τοῦ Οἰκουμενικοῦ**

Πατριαρχείου διὰ τὰ Τμήματα Δεδέ-Άγάτς καί Φερρών (1875-1887),

Θεόδωρος Μειμάρης, Μητροπολίτης Σελευκείας, Καθηγητής Πατριαρχικής Ανώτατης

Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης

- 12.30 – 12.45 **Πόλη γεννημένη από λοιμώξεις: Το πολεοδομικό παράδοξο και η τεχνική ενηλικίωση του Δεδέαγατος (1870–1912). Μια μετα-ερευνητική σύνθεση για την ίδρυση και την εξέλιξη της πόλης, Αθανάσιος Βάλλας,** Φιλολόγος - Μεταπτυχιακός φοιτητής του ΔΠΘ
- 12.45 – 13.00 **Το Νοσοκομείο «για τους φτωχούς και τους άστεγους» στο Δεδέαγατος, από τα πρώτα σύγχρονα ιδρύματα υγείας στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, Σταύρος Κιοτσέκογλου,** μέλος Ε.Δι.Π. του ΔΠΘ
- 13.00 – 13.15 **Βυζαντινές εικόνες-μάρτυρες της τοπικής ιστορίας της Αλεξανδρούπολης, Ελένη Πλακωτή,** Δρ. Θεολόγος - Μουσικός, Δ/τρια Δ/νας Β' βάθμιας Εκπ/σης Ν. Έβρου
- 13.15 – 13.30 **Συζήτηση - ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**
- ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**
- 13.30 – 13.45 Προεδρείο: **Θεόδωρος Μειμάρης**
- Το ρυμοτομικό σχέδιο του Δεδέαγατος και οι Ρώσοι, Μιχάλης Πατέλης,** Ερευνητής, Συγγραφέας
- 13.45 – 14.00 **Στεγάζοντας την πόλη: ένα μισθωτήριο των Ανατολικών Σιδηροδρόμων του 1876 και η οικοδομική συγκρότηση του οθωμανικού Δεδέαγατος έως το τέλος του 19ου αιώνα, Αικατερίνη Κάλτσου,** Υπ. Διδάκτωρ Δημογραφίας του Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ
- 14.00 – 14.15 **Από το Κάραγας στην Αλεξανδρούπολη. Πολιτιστική κληρονομιά σιδηροδρομικών της Αλεξανδρούπολης, Νικόλαος Σπιτάλας,** Καθηγητής Αρχιτεκτονικής
- 14.15 – 14.30 **Από το Δεδέαγατος στην Αλεξανδρούπολη: Η εξέλιξη της πόλης μέσα από τα μεταναστευτικά και προσφυγικά ρεύματα του 20ου και 21ου αιώνα, Γεωργία Τσανοσίδου,** Υποψήφια Διδάκτωρ Δ.Π.Θ., Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου Θράκη
- 14.30 – 14.45 **Συζήτηση**
- ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**
- Προεδρείο: **Θρασύβουλος Παπαστρατής**
- 17.30 – 17.45 **Π ρ ο σ έ λ ε υ σ η**
- 17.45 – 18.00 **Οι δικηγόροι και η Δικαιοσύνη στην Αλεξανδρούπολη στα πρώτα χρόνια μετά την ενσωμάτωση, Πέτρος Αλεπάκος,** Δικηγόρος, Συγγραφέας
- 18.00 – 18.15 **Οι πρόσφυγες στην Αλεξανδρούπολη. Πολιτισμική, κοινωνική και αθλητική διαμόρφωση, Ανέστης Γιαννακόπουλος,** Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.) του Τ.Ε.Φ.Α.Α. Κομοτηνής
- 18.15 – 18.30 **100 χρόνια από την διαχάραξη των Ελληνοτουρκικών Συνόρων 1926 –2026, Νικόλαος Γκότσης,** Πρόεδρος του Ιστορικού Μουσείου Φερών
- 18.30 – 18.45 **Αλεξανδρούπολη και πέριξ: μια μικρασιατική μικρογραφία. Παναγιώτης Ζηκουρίδης, ο ποτακιάς καταγωγής εκπαιδευτικός, Αφροδίτη Ζηκουρίδου,** Εκπαιδευτικός
- 18.45 – 19.00 **Συζήτηση**
- 19.00 – 19.15 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - ΚΑΦΕΣ**
- ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**
- Προεδρείο: **Ανέστης Γιαννακόπουλος**
- 19.15 – 19.30 **Αλέξανδρος Κρήτης, αυτός ο άγνωστος πατριώτης, Θεόδωρος Κυρκουδής,** Διδάκτωρ Ιατρικής, Προϊστάμενος στη Βιβλιοθήκη της Ιατρικής σχολής του ΔΠΘ

- 19.30 – 19.45 **Εμφύλιος πόλεμος (1946–1949) η έκφραση και ο αντίκτυπος του εθνικού τραύματος στην ευρύτερη περιοχή της Αλεξανδρούπολης, πατήρ Αθανάσιος Γραμμένος**, Διδάκτωρ Θεολογίας ΑΠΘ, Εφημέριος στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Νέας Χηλής
- 19.45 – 20.00 **Η πορεία ενός λατρευτικού χώρου: Η ιερά συναγωγή Αλεξανδρούπολης, Θρασύβουλος Παπαστρατής**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Συγγραφέας
- 20.00 – 20.15 **Ο Αρμενικός Σταυρός Ελέους «Γερεβάν» Αλεξανδρούπολης, Ανίτα Τατεοσιάν**, πρώην Πρόεδρος Αρμενικού Σταυρού Ελέους «Γερεβάν» Αλεξανδρούπολης
- 20.15 – 20.30 **Η κοινωνική πρόνοια στην Αλεξανδρούπολη την εποχή του μεσοπολέμου, Θεοδώρα Λαμπέα**, Εκπαιδευτικός, κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ΔΠΘ
- 20.30 – 20.45 **Συζήτηση**

Κατά τη διάρκεια των διαλειμάτων του συνεδρίου θα λειτουργεί έκθεση αντικειμένων από το ΓΑΚ Έβρου και το 2ο Γυμνάσιο Αλεξανδρούπολης | ΦΟΥΑΓΙΕ | Αποθήκη 2
Επιμέλεια έκθεσης: Πασχάλης Σταμπουλίδης
Την Παρασκευή, μετά το τέλος της 5ης συνεδρίας, στις 21:00, θα παρατεθεί μουφές από τους μαθητές της ΔΥΠΑ Έβρου.

3η ΗΜΕΡΑ | ΣΑΒΒΑΤΟ 23 ΜΑΪΟΥ 2026

ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: **Νάγια Δαλακούρα**

09.45 – 10.00 Π ρ ο σ έ λ ε υ σ η

10.00 – 10.15 **Αρχείο Γρηγόρη Γ. Χρυσοστόμου και η σημασία του για την ιστορία της Αλεξανδρούπολης, Αλεξάνδρα Μαρίνα Δαπουδάνη**, Επίκουρος Καθηγήτρια στο Τμήμα της Ελληνικής Φιλολογίας του Κρατικού Πανεπιστημίου της Άγκυρας - Δημήτριος Γ. Μερκούρης, Ιστορικός

10.15 – 10.30 **Έπεα και τεκμήρια για την ιστορία της Αλεξανδρούπολης**
(Η αναγκαιότητα τεκμηρίωσης όσων έχουν γραφτεί και ειπωθεί για την τοπική ιστορία), **Νικόλαος Β. Πετρίδης**, Ιστορικός, Συγγραφέας

10.30 – 10.45 **Ζητήματα της κριτικής έκδοσης των διηγημάτων του Ν. Β. Φαρδύ, Θεοδώρα Χριστοφίδου**, κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ΕΑΠ - **Θανάσης Κούγκουλος**, Επίκουρος Καθηγητής Σημειωτικής: Λογοτεχνική ανάλυση και πολιτισμική ερμηνεία του Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ

10.45 – 11.00 **Τεκέδες και τουρμπέδες του Έβρου: ιερή γεωγραφία, μνήμη και ψηφιακή τεκμηρίωση των χώρων του μυστικού Ισλάμ στη Θράκη, Ιωάννης Μυλωνέλης**, Εκπαιδευτικός

11.00 – 11.15 **Συζήτηση**

11.15 – 11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ – ΚΑΦΕΣ

ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: **Θανάσης Κούγκουλος**

11.30 – 11.45 **Ρυθμοί της θράκης σε διαβαλκανικό επίπεδο: Εθνομουσικολογικές προσεγγίσεις και επιτόπια εμπλοκή στο πεδίο, Αλέξανδρος Ριζόπουλος**, Διδάκτορας Εθνομουσικολογίας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου

11.45 – 12.00 **Μορφολογική και σημασιολογική προσέγγιση των τουρκικών προέλευσης επωνύμων της Αλεξανδρούπολης, Ευάγγελος Μπετσιδης**, Φιλολόγος τουρκικής γλώσσας

12.00 – 12.15 **Μαγκάλια στον δρόμο την παραμονή της Πρωτοχρονιάς: Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις στον σύγχρονο αστικό χώρο της Αλεξανδρούπολης, Σταυρούλα Παπαχατζίδου**, Φιλολόγος - Υπ. Διδάκτωρ Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

12.15 – 12.30 **Το Λαογραφικό Μουσείο Καππαδοκικής Εστίας στην Αλεξανδρούπολη: Η συλλογή, οι άνθρωποι, τα συναισθήματα, η μνήμη, Νάγια Δαλακούρα**, Μουσειοπαιδαγωγός-Συγγραφέας - Ζήσης Μπουρμάδης, Υπεύθυνος του Λαογραφικού Μουσείου

12.30 – 13.00 **Συζήτηση - συμπεράσματα**